

**Společné stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže
k aplikaci novelizovaných základních kvalifikačních předpokladů podle § 53 odst. 1 písm. a), b) a k)
zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách**

V souvislosti s přijetím zákona o trestní odpovědnosti právnických osob nabyla od 1. 1. 2012 účinnosti novela zákona o veřejných zakázkách, č. 420/2011 Sb., která upravuje požadavky na základní kvalifikační předpoklady. Konkrétně se zavádí nová povinnost dodavatele předložit v rámci prokazování základních kvalifikačních předpokladů doklady, které prokazují, že trestně bezúhonný ve vztahu k trestným činům uvedeným v § 53 odst. 1 písm. a) a b) je nejen fyzická osoba - statutární orgán nebo každý člen statutárního orgánu, ale i samotný dodavatel – právnická osoba.

Dne 5. 1. 2012 nabyla účinnosti také další novela zákona o veřejných zakázkách, č. 1/2012 Sb., která rovněž upravuje povinnosti dodavatele týkající se prokazování základních kvalifikačních předpokladů. Tato novela navazuje na změnu zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, kdy na delikt umožnění nelegální práce osobě, která nemá platné povolení k pobytu na území České republiky, je-li to vyžadováno, je mimo pokutu navázán také zákaz účasti na veřejných zakázkách, a to na tři roky od pravomocného uložení pokuty za tento delikt. Splnění tohoto kvalifikačního předpokladu bude prokazováno předložením čestného prohlášení.

V souladu se základními zásadami, kterými je vázán náš právní řád, se výše uvedené povinnosti vztahují pouze na zadávací řízení, která byla zahájena po nabytí účinnosti předmětných novel zákona. Nelze tedy ukládat zadavatelům a dodavatelům nové povinnosti v těch zadávacích řízeních, která byla zahájena před účinností novely. To by porušovalo zejména principy právní jistoty a zákazu retroaktivity. Na probíhající řízení se až do jeho ukončení zásadně vztahuje právní předpis ve znění účinném k datu zahájení řízení.

Co se týče zápisu těchto skutečností do seznamu kvalifikovaných dodavatelů (SKD), má se za to, že právnické osoby se sídlem nebo místem podnikání společnosti v České republice, které jsou již v seznamu zapsány, splňují základní kvalifikační předpoklady podle § 53 odst. 1 písm. a) a b) (bezúhonnost právnických osob). Zahraniční právnické osoby a zahraniční právnické osoby, které v ČR podnikají prostřednictvím svých organizačních složek prokazují ve vztahu k SKD bezúhonnost podle § 53 odst. 1 písm. a) a b) i v zemi sídla nebo místa podnikání společnosti, dokládají trestní bezúhonnost právnických osob předložením příslušného dokladu, je-li v zemi sídla či podnikání tento vydáván, popř. čestným prohlášením, pokud tento doklad vydáván není. Zahraniční právnické osoby doloží uvedený doklad nejpozději do 31. 3. 2012 v rámci splnění povinností dle § 130 odst. 4.

Všichni dodavatelé již zapsaní v SDK jsou povinni prokázat splnění základního kvalifikačního předpokladu podle § 53 odst. 1 písm. k), tj. prokázání skutečnosti, že dodavateli nebyla pravomocně uložena pokuta za umožnění nelegální práce dle § 5 písm. e) bod 3 zákona o zaměstnanosti, předložením čestného prohlášení, a to nejpozději do 31. 3. 2012 v rámci splnění povinností dle § 130 odst. 4.

Prokázání nově zavedených základních kvalifikačních předpokladů v rámci splnění povinností dle § 130 odst. 4 nebude zpoplatněno. Změny, které nastanou po 31. 3. 2012 je dodavatel povinen oznámit a požádat o změnu zápisu.

U nově zapisovaných dodavatelů do SKD je povinnost dokládat splnění všech požadovaných skutečností v souladu s požadavky zákona, tj. výpisem z trestního rejstříku u relevantních trestných činů bezúhonnost nejen fyzických, ale i právnických osob, a čestným prohlášením, že dodavateli nebyla pravomocně uložena pokuta za umožnění nelegální práce dle § 5 písm. e) bod 3 zákona o zaměstnanosti. Zahraniční právnické osoby výše uvedené skutečnosti dokládají i z místa sídla společnosti.

Ve výpisu z SKD vydaném v období od 1. 1. 2012 do 31. 3. 2012 se trestní bezúhonnost právnických osob [§ 53 odst. 1 písm. a) a b)] a skutečnost týkající se kvalifikačního předpokladu, že dodavateli nebyla pravomocně uložena pokuta za umožnění nelegální práce [§ 53 odst. 1 písm. k)] generuje dle skutečností v té době zapsaných. V případě, že se výpisem vydaným v tomto období bude dodavatel prokazovat v zadávacích řízeních, je nutné, aby splnění základních kvalifikačních předpokladů, které nejsou uvedeny ve výpisu, doložil příslušnými doklady způsobem uvedeným v § 53 odst. 2.

Nebudou-li k 31. 3. 2012 u zapsaných dodavatelů splněny všechny základní kvalifikační předpoklady dle § 53 odst. 1 písm. a) až k), počínaje 1. 4. 2012 nebude již dodavatel v SKD zapsán, a proto nelze výpisem z SKD základní kvalifikační předpoklady prokazovat, byť by výpis vydaný před tímto datem nebyl starší 3 měsíců.

Tyto dva nově zavedené základní kvalifikační předpoklady tedy budou zapisovány do SKD, naopak i nadále bude ze zápisu do SKD vyjmuto zapisování kvalifikačních předpoklad dle písmen l) a m) – seznam statutárních orgánů nebo členů statutárních orgánů, kteří v posledních třech letech pracovali u zadavatele, a seznam akcionářů s podílem akcií vyšším než 10 %, má-li dodavatel formu akciové společnosti.